

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СТОЮ ШИШКОВ”- С. ТЪРЪН, ОБЩИНА СМОЛЯН

e-mail: info-2100125@edu.mon.bg; ou_taran@mail.bg; тел. 03024 / 2260

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ” ЗА ПЕРИОДА 2022 – 2027 ГОДИНА

Стратегията за развитие на училището с предложените актуализации за периода 2022/2028 година е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 19/08.09. 2022. г.), приета е с Решение, взето с Протокол №7/07.09.2022 г. от заседание на Педагогическия съвет и е актуализирана със Заповед № 353/08.09.2023 г. на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения.

1. Нормативна основа.
2. История. Статут.
3. Администриране.

II. Анализ на състоянието на образователната институция.

III. SWOT анализ.

IV. Мисия и визия на училището. Принципи.

V. Стратегическа цел и подцели. Дейности по оперативните цели.

VI. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество.

VII. Приложение: План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** през следващите 5 години чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Самата стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна и превръщането на училището в организатор, създаващ условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

1. Нормативна основа

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в следните документи:

Нормативни основания за разработване на стратегия за развитие на институцията

1. Правна рамка на ЕС

- 1.1.** Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование;
- 1.2.** Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение;
- 1.3.** Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- 1.4.** Програма „Образование“ 2021-2027 с европейско финансиране.

2. Национална правна рамка

- 2.1.** При разработването на стратегия за развитието си институцията следва да се съобрази с редица национални стратегически документи:
 - Национална програма за развитие „България 2030“;
 - Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030 г.);
 - Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.);
 - Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030 г.);
 - Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.);
 - Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030 г.);
 - Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023 – 2026, приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г. на Министерския съвет от 26.01.2023 г.;
 - Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
 - Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България;
 - Национална квалификационна рамка на Република България;
 - Национални програми за развитие на образованието;

- Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО).
- Държавни образователни стандарти;
- Областната стратегия за развитие на област Смолян;
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Общинска стратегия за развитие на образованието;
- Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и др.

2.2. Стратегията за развитие на училището се разработва в съответствие с изискванията на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за професионалното образование и обучение;
- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закон за семейните помощи за деца;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Държавните образователни стандарти;
- Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование;
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

Настоящата Стратегия за развитие на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1, ал. 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Стратегията за развитие на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** обхваща петгодишен период от 2023 до 2028 учебни години, като се актуализира при необходимост. Към Стратегията за развитие на училището ежегодно се прилага план за действие и финансиране, а резултатите от изпълнението се отчитат в края на всяка учебна година.

Стратегията за развитие на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** е одобрена от Обществения съвет на училището (чл. 269, ал. 1, т. 1 от ЗПУО).

2. История и статут

В **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** се обучават 64 ученици от първи до седми клас. Обучението се осъществява от 13 педагогически специалисти.

Наименованието на училището е Основно училище “Стою Шишков”.

Седалището на училището е село Търън, община Смолян.

Официалният адрес е ПК 4730 село Търън, община Смолян.

Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е основно от I до VII клас. В него са създадени условия и за осъществяване на задължителното предучилищно образование.

Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно - нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Предимство на училището е целодневната организация на обучение, в която са сформирани 3 групи от I до VII клас. Училището осигурява обедно хранене и целодневно обучение на всички ученици.

За постигане на целите си училището работи в партньорство с НЧ "Светлина - 1937", Кметство Търън, Детска градина "Русалка" село Търън, Исторически музей "Стою Шишков" град Смолян, Регионална библиотека "Николай Вранчев" град Смолян, ОДК Смолян, РЦПППО Смолян, Фондация „Заедно в час“, както и с органите на местната власт и неправителствени организации.

3. Администриране

Постигането на стратегическите и оперативните цели за планирания петгодишен период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, бюджет и отчитане на резултатите.

Очакваните резултати са обвързани с редица външни фактори, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СТОЮ ШИШКОВ" работи на делегиран бюджет от 2008 година. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2012 година насам, като план от дейности, обхващащ управленски задължения, политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Финансовото осигуряване изпълнението на стратегията за развитие на училището се осигуряват от делегирания бюджет на училището, собствени средства, средства от проекти, финансирани от ЕС, национални програми и други източници.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОУ „СТОЮ ШИШКОВ“

1. Характеристика на образователната среда: Основни предизвикателства и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”**.

Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и дигитализацията на образователния процес. Единствен начин за справяне с предизвикателствата е изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива, като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.

Ключовите компетентности, които учениците в **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната, разширената и допълнителната подготовка. **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** предприема политики и мерки, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности.

Училището ни е изправено и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици. В контекста на приобщаващото образование **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** дава ясен знак за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано 7 ученици със специални образователни потребности (СОП) от I до VII клас. Училището е започнало процеса на интеграция на ученици със СОП още през година.

Ярък пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет.

В училището е сформирани Ученически съвет като форма за ученическо самоуправление, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и училищния учебен план. Училищното ръководство съдейства на учениците от Ученическият съвет да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи,

свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. Това е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. Въвеждащата квалификация е за адаптиране в образователната среда и за методическо и организационно подпомагане и е ориентирана към преимуществено към млади и новоназначени педагогическите специалисти, назначени на нова длъжност или заемат длъжност след прекъсване на учителския си стаж за повече от две учебни години. Въвеждащата квалификация се организира в рамките на вътрешноинституционалната квалификация като на лицето се определя наставник. Наставничеството се утвърди като подкрепа в **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** на новоназначения педагогически специалист в процеса на адаптирането му към професия и се приема добре от него при методическото и/или административното подпомагане при изпълнението на задълженията му.

В **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** продължаващата квалификация на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по международни и национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист под формата на семинари, дискуссионни форуми, открити практики с цел обмяна на опит, представяне на проекти, резултати и анализи на реализирани педагогически изследвания и др.

В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати.

Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

2. Демографска характеристика.

Училището приема ученици от 7 населени места - средишно, защитено, иновативно, училище на бъдещето към ФАБ. намира се на главен път и миграционните процеси затахват. В последните години броят на учениците варира от 59 до 89. Демографски населението е еднородно българско, с преобладаващо мюсюлманско вероизповедание. Няма крайно нуждаещи се и бедни семейства. Преобладаващият социален статус е на

образовани хора, заети в производството, строителството, администрацията и частни бизнеси.

3. Характеристика на училището:

3.1. Ученици

В училището се обучават ученици от I до VII клас включително, живеещи в седем населени места.

Анализът на движението на ученици показва, че учениците се преместват основно по семейни причини, поради смяна на местоживеене и напускане на страната. В периода от 2020 до 2023 година има отписани от училище двама ученици.

Средният годишен успех на училището през периода 2020 – 2023 година по учебни години е:

1. За учебната 2020/2021 година е много добър (4,92)
2. За учебната 2021./2022. година е много добър (5,19)
3. За учебната 2022./2023 година е много добър (5,07)

В училището са създадени възможности за включване на учениците в разнообразни форми на занимания по интереси и ФУЧ:

- Млад огнеборец;
- Арт терапия;
- Приложна математика;
- Участие в НП “Заедно в изкуствата и спорта”;
- „Здравно възпитание“.

3.2. Педагогически специалисти и непедагогически персонал

През учебната 2023/2024 година щатният персонал в **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ**

“СТОЮ ШИШКОВ” е 19 служители, от които 13 педагогически специалисти, в т.ч. директор и 6 непедагогически персонал.

Училището се управлява от директор, 13 преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър“ или „бакалавър“. Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 84,6% от педагогическите специалисти:

Квалификационна степен	V	IV	III	II	I
Брой педагогически специалисти	2	4	0	3	0

Кариерно развитие на учители и възпитатели:

Кариерно развитие на учители и възпитатели 13			
Учител:	3	Учител ГЦДОУД	3
Старши учител	6	Старши възпитател	0
Главен учител	1	Главен възпитател	0

По отношение на възрастовите характеристики на персонала – педагогически и непедагогически – процентът на работещите:

- над 60 годишна възраст е 7.7%;
- между 50 и 60 годишна възраст – 38,5 %;
- от 40 год. до 50 год. – 23,1%;
- от 30 год. до 40 г.– 30,7%;
- под 30 г.– 0%.

През последната година се *увеличава* броят на младите учители.

В училището има *една* синдикална структура, която оказва положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същите участват при разработване на вътрешноучилищните правилници, правила и процедури.

3.3. Материална и учебно-техническа база.

Училището разполага с много добра материална база.

Внедрени са ИКТ - интерактивни дъски с мултимедийни проектори, интерактивни дисплеи. Лаптоп за всеки учител и таблет за всеки ученик.

Училището разполага с един STEM център, Център за проектно - базирано обучение, компютърен кабинет и ресурсен кабинет.

Първа учебна зона за ученици от начален етап:

Класна стая за първи клас оборудвана с мултимедия и лаптоп;

Класна стая за втори и трети клас оборудвана с мултимедия и лаптоп;

Класна стая за трети клас оборудвана с интерактивен екран;

Наличен интернет във всички стаи.

Втора учебна зона за прогимназиален етап:

Класна стая за пети клас оборудвана с мултимедия и лаптоп;

Класна стая за шести клас оборудвана с мултимедия и лаптоп;

Класна стая за седми клас оборудвана с интерактивна дъска, мултимедия и лаптоп;

Компютърен кабинет оборудван с компютър за всеки ученик;

Наличен интернет във всички стаи.

4. Мерки за повишаване качеството на образованието

Нарастват изискванията към институциите и **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието и осигуряване на условия за развитие на уменията, талантите и способностите в областта на науките, технологиите и изкуствата, за насърчаване към здравословен начин на живот, физическа активност и занимания със спорт в образователната институция.

4.1. Насочени конкретно към учениците:

- формиране на умения за учене и компетентности в областта на българския и на чужд език;
- формиране на културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- подкрепа при формиране на инициативност и предприемачество, дигитални компетентности, STEM умения и др.;
- насоченост към формиране на социални умения за общуване, самооценка, самоконтрол, работа в екип и др.;
- проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик;
- осигуряване на обща и/или на допълнителна подкрепа за ученици с обучителни трудности и/или с проблемно поведение, в риск от отпадане, със специални образователни потребности;
- постигане на устойчивост/повишаване на резултатите от НВО;
- осигуряване на занимания по интереси според желанията на учениците и възможностите на училището;
- осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности и др.

4.2. Ориентирани към педагогическите специалисти:

- ефективно планиране (дефиниране на ясни образователни цели и планиране на дейности, надграждащи усвоеното и ориентирани към самостоятелна, творческа работа от страна на учениците), избиране и прилагане на иновативни методи, техники и средства при провеждане на учебния час, мотивиращо управление на паралелката;
- използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес;
- осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- процес на непрекъснато повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и др.
- Промяна на структурата на учебния час – включване на тренинги, ползване на инструменти за осъзнато учене и обратна връзка; обърната класна стая.

5. Гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование, патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците.

Повишава се необходимостта от гражданско участие и училището работи активно за повишаване на гражданското, здравно и екологично и интеркултурно образование в разширената подготовка - Здравно възпитание като иновативен предмет и занимания по интереси.

В училището се планират и реализират дейности, насочени както за запознаване на учениците с националните, европейските и световните културни ценности и традиции, така и за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание.

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език за постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език.

В работата на педагогическите специалисти водещи са иновативността и ефективността, организацията на образователния процес се гради на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети. Налице е и интегритет на науките в интегрираните уроци, интердисциплинарните дейности и множеството състезания, олимпиади, конкурси, турнири.

6. Осигуряване на равен достъп до образование и превенция на риска от ранно отпадане.

Традиционно училището преди години определяше като един от основните си приоритети превенцията на ранното напускане на учениците и превенцията от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст. За следващия период това вече не е приоритет, тъй като нямаме ученици в риск от отпадане. Усилията на училищната общност са насочени към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието с акцент върху индивидуализацията на образователния процес.

Училището познава мерките, регламентирани в Постановление № 100 на Министерски съвет от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на ученици;
2. своевременно извършване на посещения по домовете на ученици в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини;
3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция;
4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот и др.

Наблюдаваме развитието и поведението на учениците и сме готови да реагираме при установен риск.

Ориентацията към интересите и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика са акцент в работата на всеки учител с оглед преодоляване на пречките пред ученето.

Ученици от уязвими групи нямаме, но сме подготвени да работим и с такива.

7. Приобщаване на учениците, противодействие на агресията, тормоза и насилието

Училището осигурява *обща подкрепа за личностно развитие*, която е насочена към всички ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
2. кариерно ориентиране на учениците – провеждано от класния ръководител; парад на професиите за цялото училище;
3. занимания по интереси;
4. дейности за превенция на обучителните затруднения, вкл. логопедична работа;
5. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
6. провеждане на консултации с напреднали ученици и др.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.

Училището прилага не само политика за подкрепа за личностно развитие на учениците, но и за изграждане на позитивен организационен климат и за утвърждаване на позитивна дисциплина. Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Основен принцип в утвърждаването на позитивна дисциплина е институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието, полагането на координирани и последователни усилия за предотвратяване на агресията във всичките ѝ видове и създаване на по-сигурна среда в училището ни. При работата с учениците се прилагат мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите. В иновативния учебен предмет „Здравно възпитание“ са заложени ядра на учебно съдържание, които учат на самоконтрол и осъзнатост на поведението.

В организирането и провеждането на всички дейности се прилагат принципите на:

- хуманизъм и толерантност;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- автономия при провеждане на образователни политики;
- самоуправление и децентрализация;
- прозрачност на управлението;
- предвидимост на развитието на училището ни.

III. SWOT АНАЛИЗ

Целта на SWOT – анализа (силни, слаби страни, възможности и заплахи) е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по - обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози, възможности
ОБЛАСТ 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА	
Критерий 1.УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	
В институцията е приета дефиниция за качество. Всички учители я познават, приемат и съобразяват работа та си с нея. Учителите събират данни, анализират ги, извеждат тенденции, на базата на които взимат решения и приемат мерки за повишаване качеството на обучение. Учителите познават и прилагат цикъл на ученето, цикъл на компетентността и различни стратегии за повишаване качеството на обучение.	В екипа има четирима нови специалисти, които не са преминали през всички обучения за управление на качеството. Влиянието на външни фактори води до колебания в управление на качеството. Промяната в учебните програми и кратките срокове за въвеждането им носят риск за качеството на обучението.
Критерий 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	
Добро управление на финансовите средства в условията на делегирани бюджети. Обективност, публичност и достъпност при разработване и управление на бюджета. Управленска култура на ръководството и връзка между управленските функции планиране, организиране, координиране и контрол на разходването на публични средства. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, ДТВ, средства за облекло.	Недостатъчни финансови средства за капиталови разходи и текущи ремонти. Допълнителни финансови средства за училището чрез разработването и реализирането на Национални програми. Определяне по-висок единен разходен стандарт за едногодишна издръжка на ученик, паралелка и училище.
Критерий 3. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА .	
Кадрова осигуреност с квалифицирани учители, като 70 % от учителите имат защитена ПКС (II – V). Създадени условия за повишаване на квалификацията на учителите и наставничество, обмен на успешни педагогически практики, действаща ПУО, екипна работа в различни направления.	Необходимост от обучение по компютърна грамотност на един от учителите. 30 % от учителите са без ПКС, необходимост от придобиване на ПКС.

Участие на учители във форуми по проблемите на образованието. Системен контрол върху качеството на образователния процес. Екипност и диалогичност в работата на всички нива. Добър ръководен екип, главен учител и старши учители, подпомагащи ръководството на училището.	
Критерий 4. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ	
Институцията се управлява от СФУК, ПДУ, настоящата стратегия с плановете към нея. Всички изискуеми нормативни документи се изготвят от училището в сроковете, заложенни от МОН, учителите познават стандартите, ЗПУО и подзаконовите нормативни актове. Съобразяват планирането, осъществяването на училищните дейности с тях. Имат достъп до платформи на НП, училищния облак, до сайта на РУО и на МОН и винаги са своевременно информирани за промените.	Честа промяна в нормативната база и не изчистени текстове. Текстове, които подлежат на тълкуване. Проблеми с адаптирането на нормативни документи в реалния живот.
ОБЛАСТ 2. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС	
Осигуряване на свободен, неограничен и равен достъп до образование. Високи стандарти на предлаганото образование. Информация за дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт и страница на институцията във Фейсбук. Добра координация и обмен на информация между класни ръководители и учители. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес. Високи резултати на НВО IV клас и близки до средните на НВО VII клас по БЕЛ. Обучението в начален и прогимназиален етап е насочено към усвояване на знания и умения по математика, български език и чужди езици, Добър опит в обучението на ученици със специални образователни потребности, броят им се увеличава всяка година. Създадени са условия за целодневна организация на учебния ден I-VII клас и обучение в една смяна. Привличане на	Недостатъчни умения на учителите за използване и създаване на електронни учебни ресурси. Недостатъчно участие в общински, областни, олимпиади и конкурси в различни области. Неприемливо ниски резултати на НВО математика. Неовладян преход между начален и прогимназиален етап.

учениците като партньори в образователния процес и при разработване и реализиране на проекти, а отсъствията по неуважителни причини намаляват. Няма отпаднали ученици през последните двадесет и три години поради отсъствия и/или слаб успех. Има наградени ученици за отличен успех, а наказаните ученици няма.	
ОБЛАСТ 3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА	
Добро институционално взаимодействие с НЧ “Светлина - 1937” село Търън, Кметство Търън, ДГ “Русалка” с. Търън, Исторически музей “Стою Шишков” Смолян, РБ “Николай Вранчев” Смолян и иновативни училища от страната.	Необходимост от разширяване обхвата на институциите, с които взаимодейства училището.

Нуждата от пет годишна Стратегия за развитие на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** за периода 2023 - 2028 г. е продиктувана от амбицията ни за осигуряване на интегрирани и достъпни услуги за образование, както и за приобщаване на ученици (включително от уязвими групи, със специални образователни потребности и със затруднения при усвояване на учебното съдържание) за пълноценно участие в образователния процес и за взаимодействие с родителите и превръщането им в активни партньори.

Тя е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО. Заложените приоритетни области обхващат всички значими предизвикателства в системата на образованието и обучението и последователно намират своето систематично място в нея.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО. ПРИНЦИПИ

1. МИСИЯ на училището:

Формиране на морални и социално чувствителни здрави личности с умения за:

учене през целия живот;

гражданска реализация и поемане на отговорност.

Училището подкрепя и подпомага усилията на всеки ученик да израсне като личност с богата култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с висока нравственост и толерантност към другия чрез творческо преподаване и развитие на индивидуалността и творческите му заложби.

2. ВИЗИЯТА на ОУ ”Стою Шишков”:

”Училище за Вашето дете” е непроменена от 22 години. Към нея се допълват характеристиките на училището като иновативно, средищно, защитено, глобално, „училище на бъдещето“ към ФАБ.

Нашето училище е училище на диалог и сътрудничество. То е увлекателно за учениците, създаващо среда за качествено училищно образование, вдъхновяващо за учителите, приобщаващо за родителите, основаващо се на демократични принципи и подготвящо цялата общност за предизвикателствата на 21 век.

3. ЦЕЛИ:

3.1. Подготовка на училището за работа във все по-динамична среда.

3.2. Сближаване на изискванията на потребителите на образователна услуга – обществото и държавата от една страна и родителите и учениците от друга.

3.3. Изграждане на ценностна система у учениците, която ще им позволи да се формират като полезни граждани и щастливи хора.

3.4. Повишаване на функционалната грамотност на учениците.

СТРАТЕГИИ:

За обучение на основата на иновациите.

За преминаване от учене за възпроизвеждане на знания към трениране на умения и формиране на качества.

За диверсификация на дейностите.

За дигитализация на ОВП.

ПРИОРИТЕТИ:

Конкурентно качество на образованието.

Обучение, насочено към личността на детето.

Иновативно образование.

Сигурност за холистично здраве на персонала и учениците.

1. Принципи:

- законосъобразно – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове;
- всеобхватност – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС;
- прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни;
- документиране – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране;
- обратна връзка – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС;
- приемственост – новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира;
- равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ. ДЕЙНОСТИ ПО СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Стратегически цели

Повишаване авторитета на **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”** чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна.

Стратегическите цели на ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ” са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

Стратегическа цел 1: Повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

Стратегическа цел 2: Повишаване ефективността на управлението на училището.

Стратегическа цел 3: Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

Стратегическа цел 4: Осигуряване на съвременна и ефективно подкрепяща образователния процес институционална среда.

2. Оперативни цели

Разработените оперативните цели произтичат от мисията и визията на училището, съобразени са с целите и принципите на училищното образование и са ориентирани към системата за управление на качеството на обучението, възпитанието и социализацията в образователната институция и към институционалната среда при отчитане взаимодействието между участниците в образователния процес и сътрудничеството със заинтересованите страни.

Оперативна цел 1: Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на институцията.

Дейност 1: *Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието.*

1. Изготвяне на анализ на образователния процес в институцията в контекста на националните образователни политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените.

Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.

2. Приемане на вътрешноинституционални документи, отразяващи политиките на институцията, за изпълнение дейностите по стратегическите и оперативни цели, свързани с подобряване качеството на образованието в ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СТОЮ ШИШКОВ”

Своевременна актуализация на вътрешноинституционалните документи спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

3. Актуализиране на училищната система за управление на качеството:

3.1. Разработване на общи и специфични мерки за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на институционалната среда, възпитанието и социализацията на учениците, училищно партньорство със заинтересовани страни;

3.2. Адаптиране на политики за постигането на образователните цели, регламентирани в ЗПУО и в ДОС;

3.3. Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Наредба № 4/2015 г. за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование и утвърждаването им от директора на училището;

3.4. Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

3.5. Изграждане на училищни екипи за:

- а) подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- б) изграждане на позитивен организационен климат;
- в) утвърждаване на позитивна дисциплина;
- г) развитие на училищната общност.

3.6. Предефиниране на политики, приоритети и ценности:

- а) ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция;
- б) изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.
(*ефективен = резултатен, а не фиктивен*).

3.7. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания.

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:

1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.

1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет:

2.1. Актуализиране на системата за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и разработване на:

- а) счетоводна политика на образователната институция;
- б) стратегия за управление на риска;

- в) вътрешни правила за антикорупция, за двоен подпис, за предварителен и за текущ контрол, за анализ на натовареността и за текущо наблюдение и самооценка;
- г) система за документооборота;
- д) политика за работа с информационни системи и активи и за информационна сигурност и правила за достъп до информация;
- е) отговорности по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.

2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.4. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.5. Приходи на училището.

2.5.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.5.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

2.6. Ефективно използване, подобряване и обогатяване на МТБ на училището. Включване на учениците в естетизирането и поддръжката на МТБ , съобразно целите на ОВП и собствените им вкусове и предпочитания.

Дейност 3: Квалификационна дейност

1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешноинституционално ниво:

1.1. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

1.2. Приемане на план за квалификация, като част от годишния план в съответствие с приоритетните области за продължаващата квалификация, с националната и регионалната политика и съобразно потребностите от квалификация на педагогическите специалисти в съответния регион, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки.

1.3. Утвърждаване на наставничеството.

1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

1.6. Отчитане на резултатите от проведената квалификационна дейност: мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции:

2.1. Изграждане на система за продължаваща квалификация.

2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

2.3. Увеличаване носителите на професионално-квалификационни степени, на образователно квалификационна степен „магистър“ .

3. Споделяне на ефективни практики:

3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

а) дни на отворени врати, провеждани под формата на открита практика, събирания на педагогическите екипи по ключови компетентности и др.;

б) методически семинари и дискуссионни форуми за презентирание на творчески проекти, резултати и анализ на проведени изследвания, с цел споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на нивото на квалификация.

3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне по един урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги.

3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците.

Дейност 4: Нормативно осигуряване

1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището.

1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция:

а) правила за документооборота;

б) правила за информационна сигурност;

в) правила за защита на личните данни;

г) номенклатура на делата и др.

1.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини:

1.2.1. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;

1.2.2. Поетапна актуализация на библиотечните единици.

1.3. Състояние на училищната документация.

1.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

1.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на ДООС за информация и документите.

1.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

1.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;

1.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;

1.4.3. Философска и психологическа литература;

1.4.4. Методическа литература и др.;

1.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Персонал

1. Разработване на правила и/или процедури при подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения – делегиране на отговорности (разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение).
3. Изработване на критерии за оценка труда на персонала:
 - 3.1. Изготвени, обсъдени и приети критерии за диференцирано заплащане труда на персонала.
 - 3.2. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование като стимули за повишаване на мотивацията за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики.
4. Актуализиране на вътрешните правила за работната заплата.
5. Разработване на правила за организиране и провеждане на атестиране на педагогическите специалисти: сформирана атестационна комисия, утвърдени информации и инструктажи, пет критерия от областите на професионална компетентност в зависимост от вида на институцията и стратегията за развитието ѝ и на скала за определяне на достигнатата степен на изпълнението им, атестационни карти, декларации, планове за методическо и организационно подпомагане, протоколи, заповеди и др.:
 - 5.1. План за методическа и организационна подкрепа и определяне на наставник на педагогически специалисти, получили оценки от атестирането „отговаря частично на изискванията“ или „съответства в минимална степен на изискванията“.
 - 5.2. Обвързване на резултатите от атестирането с кариерното развитие на педагогическите специалисти: определяне и утвърждаване от директора на работни места за „старши“ и за „главен“ учител, както и възможностите за присъждане на втора и първа степен в рамките на числеността на педагогическия персонал и на средствата от делегирания бюджет.
6. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование:
 - 6.1. Изграждане на комисия/екип за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията.
 - 6.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

Оперативна цел 2: Изграждане на институционална среда и училищен механизъм за подкрепа и адаптиране на учениците

Дейност 1: Институционална среда

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда:
 - 1.1. Актуализиране на правилата за достъп до сградата, за охрана и сигурност с видеонаблюдение.
 - 1.2. Приемане на механизъм с мерки и дейности за изграждане на подкрепяща и позитивна институционална среда:
 - 1.2.1. приемане на различните форми на обучение, регламентиране условията за промяна в правилника за дейността на училището;
 - 1.2.2. сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене;

- 1.2.3. сформирване на ГУТ и училищна комисия по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете.
- 1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни форми за занимания по интереси в зависимост от неговите интереси и потребности.
- 1.4. Осигуряване на условия за неформално учене.
- 1.5. Осигуряване на условия за възможност за гъвкаво, интерактивно и адаптивно обучение.
 - 1.5.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
 - 1.5.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
 - 1.5.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване) и използване на електронно четими учебници (*ако е приложимо*);
 - 1.5.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;
 - 1.5.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: *Осигуряване в училището на приобщаваща и подкрепяща среда*

1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП (достъпна среда, ресурсна подкрепа, др.).
2. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин:
 - а) допълнително обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
 - б) консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
 - в) взаимодействие със специалист по образователни технологии;
 - г) сътрудничество с неправителствени организации, РУО и др.
3. Утвърждаване на политики за работа с ученици от уязвими групи:
 - 3.1. Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, РУО, органите за закрила на детето, дирекция „Социално подпомагане“ и др.
 - 3.2. Изготвяне на писмени предложения до съответната дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за ученици, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на всеки конкретен ученик.
4. Утвърждаване на политики за превенция на ранното отпадане от образователната система:
 - а) участие на педагогически специалисти в дейности на екипи по обхват: посещения по домовете на учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини и разговори с родители/настойници/ лица, полагащи грижи;
 - б) системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в училище;
 - в) предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане;
 - г) предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот.
5. Приемане/актуализиране на правила за разрешаване на възникнали конфликти:

- 5.1. Сформиране на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.
- 5.2. Изграждане на механизъм за противодействие на тормоза и насилието: превенцията и интервенцията при разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.
6. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти:
- 6.1. Съвместна работа на психолога/педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на мерките за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес:
- а) създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
 - б) насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
 - в) индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
 - г) участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи.
7. Изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация, свързана с дейността на училището: актуална интернет страница на училището, електронен дневник, електронно портфолио на класа и др. за формиране на чувството за принадлежност към институцията у всеки възпитаник.
8. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията: интернет страница на училището, фейсбук-групата на училището, електронни адреси, училищен вестник и др. с оглед утвърждаване положителния облик на училището в общността.
9. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

Дейност 3: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

1. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот: здравни беседи, дискусии с представители на здравни организации, викторини и състезания.
2. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците: състезания на открито, посещения в близки местности, изграждане на еко-база, доброволчески еко инициативи (почистване на класната стая, двора на училището, спортните площадки, др.).
3. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности:
 - а) патриотичен календар на класа;
 - б) ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник;
 - в) представяне на ученическо творчество (възможности за публикуване в училищните, и в местни и национални медии).

Оперативна цел 3: Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.

Дейност 1: Учебна дейност

1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране от страна на учителя:

1.1. Самостоятелно планиране на дидактическата работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на общообразователната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.

1.2. Насоченост към ритмичното усвояване на учебното съдържание по съответния учебен предмет за даден клас и за осъществяване на съответстващите учебни дейности за гарантиране на изпълнението на цялата учебна програма:

1.2.1. Съобразяване на дидактическата подготовка на урока с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост;

1.2.2. Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици;

1.2.3. Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за упражнения, преговор и обобщение, както и за контрол и оценка, съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване;

1.2.4. Адаптиране на планираната дидактическа работа за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците;

1.2.5. Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока:

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението;

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове, в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване:

2.1. Установени дефицити и набелязване на мерки (допълнително обучение и/или консултации) за компенсиране.

3. Изготвяне и утвърждаване на график за датите за контролни и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите.

4. Изготвяне на критерии за оценяване, запознаване на учениците и родителите им с тях.

5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

6. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването_съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

7. Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

8. Анализ на резултатите и постиженията на учениците: средните резултати на училището от националното външно оценяване, средните резултати за областта, средните резултати за страната, др.(което е приложимо).

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците:

1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

1.1.1. Подкрепа за личностно развитие на ученика (мерки за обща и допълнителна подкрепа);

1.1.2. Изграждане на позитивен организационен климат;

1.1.3. Утвърждаване на позитивна дисциплина;

1.1.4. Развитие на училищната общност.

2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката: използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип, организиране на обучения на връстници от връстници, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище, развиване на лидерство, участие в клубове и неформални групи по интереси и др.

3. Утвърждаване на позитивен организационен климат в институцията:

3.1. Планиране и реализация на дейности по осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитане на учениците като активни участници в образователния процес.

3.2. Осигуряване на условия за формиране на патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности чрез участие на учениците в:

а) организиране и провеждане на училищни празници и събития съобразно календара на националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници (честване на годишнини, отбелязване на значими за историята ни събития, на патрона на паралелката, училището, дискуссионни форуми по актуални теми и др.);

б) ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.

3.3. Участие в организиране и провеждане на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.:

а) здравословен начин на живот;

б) екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.;

в) физическа активност и участие в спортни дейности.

3.4. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми, проблемно поведение и др.

3.5. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.

4. Утвърждаване на позитивна дисциплина:

4.1. Приемане на правила за поведение в паралелката.

4.2. Приемане, утвърждаване и спазване на етичния кодекс на общността.

4.3. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията.

4.4. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

4.5. Поощряване на учениците с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

4.6. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП.

5. Утвърждаване на институционални политики за подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:

5.1. Участие в създадените форми на ученическо самоуправление и представителство.

5.2. Участие в организиране и провеждане на доброволчески дейности във и извън училище.

5.3. Участие в поддържане на училищни медии (вестници, радио, телевизия, списания, интернет страници и др.).

5.4. Участие в обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

Дейност 4: *Повишаване резултатите от обучението*

1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО в края на IV и на VII клас.

2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.

5. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

6. Подготовка на ученици за участие в състезания, олимпиади, конкурси и др.

Дейност 5: *Постигане на високи педагогически резултати.*

1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

2. Планиране, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

3. Създаване на условия за включването на педагогически специалисти във форми за продължаваща квалификация– вкл. финансови.

4. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици на състезания, олимпиади и др.

Оперативна цел 4: **Партньорство и сътрудничество разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална**

ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование:

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители – наставничество.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището: сформирани на екипи и комисии.

2. Приети мерки за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление:

2.1. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.

2.2. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и инициативи на паралелките.

2.3. Реализиране на дейности за проучване нагласите и отношенията на родителите по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.4. Провеждане на разяснителни кампании сред родителите на общи родителски срещи (прием, първи учебен ден, организация и провеждане на НВО, др.).

2.5. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности:

а) коледни конкурси;

б) празници на словото;

в) училищни изложби;

г) форуми за превенция на агресията и насилието;

д) участие в акции за събиране на помощи за деца в тежко социално;

е) ден на таланта и др.

3. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешно нормативни документи, квалификация, предложения, мнения, становища по съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията.

Дейност 2: Взаимодействие със заинтересовани страни

1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

1.1. Партньорство с висши училища и обучаващи организации за организиране на продължаваща квалификация на учителите.

1.2. Партньорство с други училища в областта и страната за обмяна на добри педагогически практики, за организирането на различни състезания и културни събития.

1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2. Взаимодействие с дирекция „Социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

1. Утвърдена стратегия за развитие на училището.
2. Утвърден план за действие и финансиране за съответната учебна година.
3. Актуализирани правила за приемане на вътрешно институционални политики.
4. Приет бюджет на училището, тримесечни отчети.
5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове.
6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация.
7. Изградени училищни комисии и екипи.
8. Разработена или актуализирана система за финансово управление и контрол (СФУК).
9. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
10. Утвърдена процедура по постъпване, приемане и разходване на извънбюджетните средства:
 - 10.1. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет на училището.
 - 10.2. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.
11. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.
12. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.
13. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в обучения, организирани от специализирани обслужващи звена, от висши училища, научни организации или от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от МОН.
14. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешноинституционални документи.
15. Наличие на училищен архив и актуализиран правилник за архивиране на документите, утвърдена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
16. Обогатен библиотечен фонд. Набавена справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
17. Утвърдени правила за подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
18. Утвърдени правила и критерии за оценка труда на персонала.
19. Създадени безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
20. Утвърдена програма за занимания по интереси и сформирани различни форми (клубове, школи, секции, ателието и др.), съобразени с интересите на учениците и възможностите на училището.
21. Изградена достъпна образователна и физическа среда.
22. Създаден пакет с разработени материали за диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците.
23. Брой подготвени разнообразни учебни материали за урока, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
24. Брой извършени взаимни наблюдения на уроци, брой попълнени карти за наблюдение на урока.
25. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII.

26. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
27. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
28. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
29. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.
30. Намаляване броя на отсъствията на учениците и контрол на посещаемостта.
31. Брой на учениците – второгодници.
32. Брой проведени срещи с институции: дирекция „социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
33. Брой проведени инициативи с включване на родители: проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност, родителски срещи, проведени проучвания, анкети и др.
34. Брой на реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
35. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
36. Брой учители, подготвили ученици на състезания, олимпиади и др.
37. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
38. Брой ресурсни учители, назначени педагогически съветник и/или психолог, логопед в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.
39. Други по преценка на институцията.